

20

**MATERIAŁY
X MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ
KONFERENCJI**

**STRATEGICZNE PYTANIA
SWIATOWEJ NAUKI - 2014**

07 - 15 lutego 2014 roku

Volume 9

Prawo

Przemysł
Nauka i studia
2014

MATERIAŁY
X MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«STRATEGICZNE PYTANIA
SWIATOWEJ NAUKI - 2014»

07 - 15 lutego 2014 roku

Volume 9
Prawo

Przemysł
Nauka i studia
2014

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grazyna Klamut

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasynskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: praha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

**Materiały X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji
«Strategiczne pytania światowej nauki - 2014» Volume 9. Prawo.
: Przemyśl. Nauka i studia - 88 str.**

W zbiorze ztrzymają się materiały X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Strategiczne pytania światowej nauki - 2014». 07 - 15 lutego 2014 roku po sekcjach: Prawo.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektyw autorów, 2014

© Nauka i studia, 2014

PRAWO

HISTORIA PAŃSTWA I JEST PRAWA

Исмаилов М.А.

Д.ю.н. профессор

ДГУ

РОССИЙСКАЯ ИМПЕРИЯ И ПРОЦЕСС ФОРМИРОВАНИЯ СУДЕБНОЙ СИСТЕМЫ В ДАГЕСТАНЕ ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА В ТРУДАХ КОМАРОВА А. В, САНДРЫГАЙЛО Я. И ДИРРА А.¹

В результате судебной реформы в Российской империи единая судебная система все-таки не была создана, в Дагестане сложилась плюралистическая судебная система, тут наряду с уже отмеченными судами российское правительство, стремясь к максимальному учету адатов и в целом юридических воззрений, создавало собственные суды. Однако, как отмечал в начале XX в. Н.М. Рейнке, сенатор возглавлявший комиссию по изучению судостроительства и судопроизводства среди горцев Кавказа, и по прошествии более сорока лет значительные изменения уклада жизни горцев, их понятия о праве и справедливости не нашли соответственного выражения в законах. Этим он и объяснял нормативно-правовую скудость положений о кавказских горских и народных судах.

5 апреля 1860 года был утвержден Проект Положения и штаты по управлению Дагестанской областью и Закавказским округом, где были сформулированы основные принципы управления краем, которые заключались в следующем: сохранение власти в руках царского военного командования, поддержание и укрепление высшего сословия горцев, ликвидация действия шариата, являвшегося одним из устоев мюрдистского движения и восстановление действия адатов.

Дагестанская область была разделена на 4 военных отдела: Северный, Средний, Верхний и Южный Дагестан. Они в свою очередь на округа: Даргинский, Кайтаго-Табасаранский, Самурский, Казы-Кумухский, Гунибский, Бежтинский.

В 1864 г. был образован Аварский округ в 1865 г. – Кюринский округ

Во главе Дагестанской области стоял начальник, который непосредственно подчинялся Главнокомандующему Кавказской армией и сосредотачивал в своих

¹ В основу статьи легли статьи и отчеты таких авторов как Комаров А.В. «Адаты и судопроизводство по ним», Сандрыгайло Я.Я. «Судостроительство и судопроизводство в частях Кавказского края военно-народного управления», Рейнке М.Н. «Горские и народные суды Кавказского края», Дирра А. «Об обычном праве кавказских горцев» о состоянии судебной системы Северном Кавказа и Дагестана

SPIS

PRAWO

HISTORIA PANSTWA I JEST PRAWA

Исмаилов М.А. Российская Империя и процесс формирования судебной системы в Дагестане во второй половине XIX века в трудах	3
Комарова А.В., Сандрыгайло Я., Дирра А., Магомедов М.А. К вопросу об экологическое законодательство Республики Дагестан. Теоретический экскурс	18
Ахметов А.С. Право и правовая культура гражданского общества	20
Мусаева Д.Ю. Институты обычного права как процесс отражения правовой и политической жизнедеятельности в истории народов Дагестана	22
Мусаева Д.Ю. Введение в методологию права. Методология и методика исследования	30
Текеева Л.К. Роль и место домашних животных в традиционном хозяйственно-экономическом укладе карачаевцев и балкарцев	39
Дикович О.В. Правова глобалістика як новітня тенденція в юридичній науці	50
Prichodźko M.A. Ministerstwo wojskowych sił lądowych i system stan imperium rosyjskiego na początku XIX wieku (Aspekty historyczne i prawne)	52
Амангелдыкызы А. Қазақстан – адам құқығын қорғаудың әлемдік жүйесінде	54

ADMINISTRACYJNE I FINANSOWE PRAWO

Премякова К.О. Основні напрямки діяльності органів МВС України	59
Коваленко Л.П., Гльницький В.О. Організація адміністративної діяльності служби дільничних інспекторів міліції	64
Зьолка В.Л. Шляхи удосконалення ключових понять у сфері прикордонного контролю	68
Манцуров А.Ю. Правовые и организационные основы деятельности Народной вооруженной полиции Китайской Народной Республики в борьбе с государственными внутрикризисными ситуациями	73

Петренко В.В., Омельчук Л.В. Громадський контроль за діяльністю органів внутрішніх справ як засіб забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні 76

OCHRONA PRAW EJ AUTORSKIE

Козяр Н.О., Письменна О.П. Ліцензійний договір за законодавством України 79

може свідчити той факт, що наведена на офіційному сайті інформація щодо діяльності таких Громадських рад не оновлюється вже третій рік.

Також передбачено здійснення громадського контролю за діяльністю правоохоронних органів у пенітенціарній сфері, що покладено на спостережні комісії, згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 429 від 01.04.2004 р. «Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах» [6]. Головним напрямом роботи таких спостережних комісій є організація та здійснення громадського контролю за дотриманням прав, основних свобод і законних інтересів засуджених осіб та осіб, звільнених від відбування покарання.

Серед основних чинників впливу на формування негативної громадської думки про діяльність правоохоронних органів, що, в свою чергу зумовлює атмосферу недовіри до правоохоронної системи в Україні, слід виділити:

- високий рівень корумпованості органів внутрішніх справ, перевищення окремими співробітниками міліції своїх службових повноважень, тортури у міліції, співробітників міліції, і т.п., що формує негативні оціночні судження пересічних громадян;
- діяльність міліції орієнтована переважно на захист вищих прошарків суспільства та власних відомчих інтересів, що не відповідає суспільному запиту;
- низький рівень матеріально-технічного та фінансового забезпечення правоохоронних органів [5].

Також вважаємо, що одним із найбільш важливих завдань реформування органів внутрішніх справ України є покращення стосунків міліції з населенням, забезпечення їх партнерського характеру, оскільки ефективність роботи правоохоронних органів значною мірою залежить від активної позиції самих громадян.

Література

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс] / Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.](#)
2. Волинка К. Проблема збереження прав і свобод особи в Україні / Катерина Волинка / К. Волинка // Людина і політика. – 2000. – № 1. – С. 64-68.
3. Заєць А.П. Правова держава в контексті новітнього українського досвіду / А.П. Заєць. – К., 1999. – 248 с.
4. Результати соціологічного дослідження Лабораторії законодавчих ініціатив та компанії TNS в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/468/>
5. Громадська думка як чинник ефективності діяльності правоохоронних органів в Україні: аналітична записка [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/468/>
6. Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах: постанова Кабінету Міністрів України від 01.04.2004 р. № 429. [Електронний ресурс] / Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=429-2004-%BF>

OCHRONA PRAW EJ AUTORSKIE

Козяк Н.О., к.е.н., доцент Письменна О. П.
Вінницький національний аграрний університет, Україна

ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ДОГОВІР ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Найбільш поширеними договорами на використання об'єктів інтелектуальної власності є ліцензійні договори. Слід мати на увазі, що ліцензійні договори не єдина правова форма використання об'єктів інтелектуальної власності, але всі договори на використання мають відповідати певним принципним умовам, визначеним чинним законодавством.

Говорячи про цей вид договору, слід зазначити неоднозначність підходів правознавців до визначення самого поняття «ліцензійний договір». Як випливає з аналізу правової літератури, існують такі групи підходів до визначень:

- передача права на використання об'єкта промислової власності без вказівки на межі такого використання (В.М. Крижна) або способом, передбаченим патентним законодавством (І.І. Дахно), або на погоджених у договорі умовах (Г.О. Андрощук, А.Д. Святоцький, Б.Г. Прахов, Б.С. Антимопов, К.О. Флейшиц, І.Я. Хейфен);
- надання права на використання патенту в межах прав власника патенту (В. Герасименко);
- обмеження використання свого права власності власником патенту (Е.Я. Волинець-Руссет);
- правова форма забезпечення монопольного права використання в промисловості і торгівлі тільки для партнерів угоди і недопущення їхнього вільного застосування конкурентами (В.І. Мухопад).

Першим принципним положенням чинного законодавства України про інтелектуальну власність є припис, за яким використання об'єкта інтелектуальної власності можливе лише на підставі договору користувача з власником зазначеного об'єкта. Будь-яке позадоговірне використання об'єкта інтелектуальної власності чинним законодавством оцінюється як порушення прав на цей об'єкт [1].

Другим принципним положенням договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності є їх платний характер. Право розпоряджатися належним об'єктом має його власник, тому він може надати дозвіл і на безплатне використання. Це право власника об'єкта. Проте у переважній більшості договори на використання інтелектуальної власності є платними, взаємовигідними, двосторонніми. Плата за використання може здійснюватися у різних правових формах. Розмір винагороди, порядок її обчислення, строки виплати визначаються угодою сторін [2].

Лицензійний договір – це договір, по якому одна сторона (ліцензіар) надає іншій (ліцензіатові) дозвіл на використання об'єкта інтелектуальної власності (літературного твору), ліцензію, на умовах визначених за взаємною згодою сторін з урахуванням вимог законодавства (ч. 1 ст. 1109 ЦК).

Лицензійний договір є реальним, двостороннім, оплатним або безоплатним. Суб'єктами правовідносин, які виникають щодо результатів творчої діяльності можуть бути як фізичні так і юридичні особи. Тому що мова йде про надання іншій особі прав на об'єкт інтелектуальної власності, та однією зі сторін договору повинна бути особа, що володіє майновими правами на результат творчої діяльності.

Сторонами ліцензійного договору є ліцензіар і ліцензіат. Ліцензіар – це особа, якій належать виняткові майнові права інтелектуальної власності. Ліцензіат – це особа, якій надається дозвіл на використання твору літератури.

Законодавство передбачає, що в ліцензійному договорі зазначається вид ліцензії, сфера використання (конкретні права, які надаються за договором, спосіб використання, територія й строк на який надаються права); розмір, порядок і строк виплати винагороди (ч. 3, 8 ст. 1109 ЦК).

Лицензійний договір укладається на строк, встановлений договором, що повинен закінчуватися не пізніше спливу терміну дії виняткового права на даний об'єкт. У випадку відсутності в договорі умови про строк договору він вважається укладеним на строк, що залишився до спливу виняткового майнового права на визначений у договорі об'єкт, але не більше п'яти років. Якщо за шість місяців до спливу вказаного п'ятирічного строку жодна із сторін не повідомить письмово іншу сторону про відмову від договору, останній вважається продовжуваним на неозначений строк. В цьому випадку кожна із сторін може в який-небудь час відмовитися від договору, письмово повідомивши про це іншу сторону за шість місяців до його розірвання, якщо більший строк не встановлений за домовленістю сторін (ч. 1, 3 ст. 1110 ЦК).

Відповідно до ЦК України ліцензіар може відмовитися від ліцензійного договору у випадку порушення ліцензіатом встановленого договором строку початку використання об'єкту інтелектуальної власності, літературного твору (ч. 2 ст. 1110 ЦК) [3].

Залежно від об'єкту прав, які надаються ліцензіату за ліцензійним договором, територіальної дії зазначеного договору та для більш повного аналізу його суттєвих умов, використовуючи досвід та практику зарубіжних країн, ліцензійний договір класифікують так:

1. Повна (генеральна) ліцензія.
2. Включочна ліцензія.
3. Проста (невключочна) ліцензія.

Характерною особливістю повної (генеральної) ліцензії є те, що до ліцензіата переходять усі майнові права, які належать ліцензіару, на строк дії договору.

але неся закінчення терміну повної (генеральної) ліцензії майнові права ліцензіара відновлюються в повному обсязі.

Включочна ліцензія передбачає надання дозволу на право використання об'єкта інтелектуальної власності іншій особі (ліцензіату), але при цьому ліцензіар зберігає за собою право на використання цього ж об'єкта, проте, не має права надавати ліцензію на право використання цього ж об'єкта іншим особам [4].

Окре, останнім часом, в умовах ефективного розвитку економіки України, підприємці, у своїй бізнесовій діяльності все частіше використовують як товарний знак інтелектуальної власності. Водночас виникають нові, специфічні, цивільно-правові угоди, які характеризуються особливим змістом та використанням яких дозволяє отримати більший прибуток господарюючим суб'єктам, що призводить до стимулювання малого бізнесу й стабілізації ринкових відносин у державі. Значного поширення і популярності в Україні набув ліцензійний договір.

Література

1. Інтелектуальна власність: Підручник / За ред. П. І. Бубенко, В. В. Величко, С. М. Глухарев //... К., 2011.
2. Киритюк А. В. Лицензійний договір на використання літературних творів за законодавством України / А. В. Киритюк // Актуальні проблеми держави і права: Збірник праць. – Одеса: Юридична література, – 2008. – Вип. 42 – С. 58-65.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
4. Підпригоро О. О. Лицензійний договір та франчайзинг: порівняльний аналіз суттєвих умов / О. О. Підпригоро, Я. О. Сидоров // Вісник Запорізького державного університету. – 2003. – № 1. – С. 70 – 74.